

INTERVIEW LOUKE VISSERS

Met snelle actie werken aan gezonde wijken

Foto: Jan Jenner

“

Preventie moet naar de basis, door samen met bewoners opgestelde en uitgevoerde wijkakkoorden. **Wijkcoöperaties** ↗ kunnen helpen om preventie echt vorm te geven: vroeg signaleren en begeleiding vanuit de eigen woonomgeving. Elkaar helpen bij gezond gedrag, en samen met de gemeente de buurt gezonder maken.

Wijkcoaches en buurtconciërges ↗ uit de eigen gemeenschap spelen daarin een centrale rol, zo leert de Preventiecoalitie Groningen. Ook in Utrecht wordt daarmee nu geëxperimenteerd. Laten we die ontwikkeling krachtig doorzetten en samen werk maken van preventie in de wijk.

Niek de Wit, 26 september 2022 (column op www.utrecht-db.nl)

In haar tijd als wijkregisseur Vleuten-De Meern zag Louke Vissers hoe experimenteel actie-onderzoek over veilige inrichting van de openbare ruimte een succes werd. Oudere buurtbewoners gingen met minder problemen en minder angsten de straat op. Waarom: ze hadden zelf verbeteringen aangegeven en die waren binnen een aantal maanden uitgevoerd door stratenmakers en andere gemeentelijke diensten.

Sociale cohesie

‘Sociale cohesie’, zegt Louke Vissers, ‘dat kun je wel bedenken en wensen. Maar hoe bereik je dat?’ In Leidsche Rijn en Vleuten-De Meern zie je zorgwekkende eenzaamheid achter dichte deuren. Maar ook snoeien en maaien talloze buurtbewoners bijvoorbeeld enthousiast in het Máxima Park, als vrijwilligers in het groene onderhoud. Op die manier groeit ook de sociale cohesie. In de lange Corona-maanden deelden sportcoaches, politie, culturele organisaties en buurtwerkers hun zorgen over de jeugd die buiten beeld bleef en ondernamen gezamenlijk actie daarop.

Zorginnovatiemotor ZonMw subsidieert een aantal projecten, maar hoe breng je daarna een structuur aan, hoe ga je dan verder.

Initiatievenfonds, OfU, winkeliers

Toch hoeft geld daarbij geen kwestie te zijn. Neem bijvoorbeeld Leidsche Rijn. Het gemeentelijk Initiatievenfonds stelt per jaar 3 à 4 ton beschikbaar voor Leidsche Rijn en hetzelfde bedrag voor Vleuten-De Meern. Ook het Ondernemersfonds Utrecht en de winkeliersvereniging verschaffen projectgewijze bijdragen. In het geval van de stagiair en zijn snelle actie kon bijvoorbeeld gebruik gemaakt worden van het Initiatievenfonds.

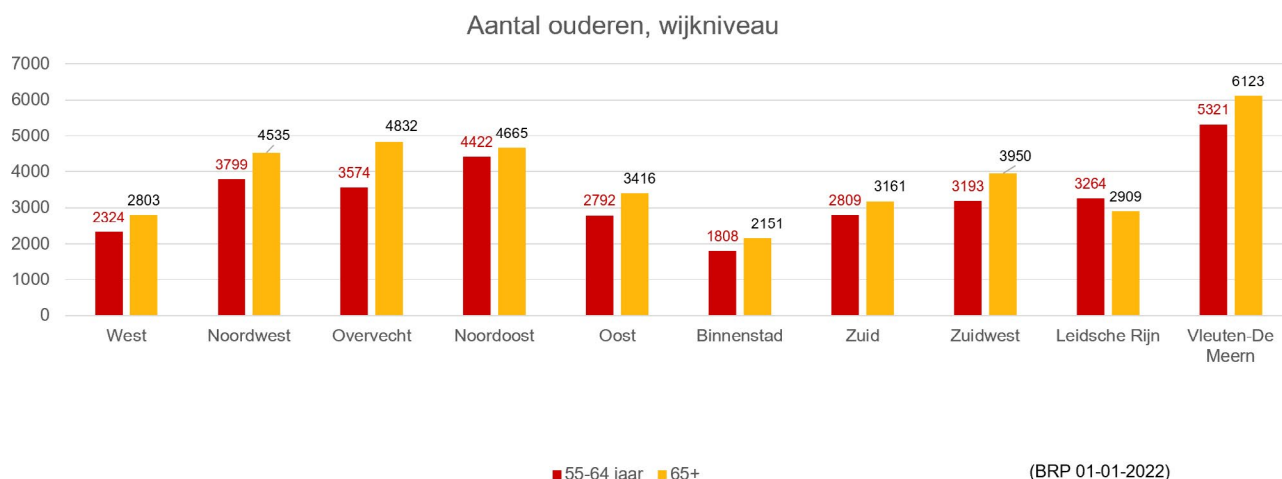
Louke Vissers neemt in december afscheid van ‘haar’ wijken Leidsche Rijn en Vleuten-De Meern waar ze manager van de twee wijkbureaus is namens de gemeente Utrecht. Het experiment was bedacht en uitgevoerd door Martin Chaigneau, ooit een stagiair, nu werkzaam voor Volksgezondheid. Na gesprekken met bezoekers van dienstencentrum De Roef (De Meern) kon hij snel een kaart maken met wensen en belemmeringen in de omringende straten. Op een plattegrond tekende hij de wens voor een bankje, een zebrapad. De klachten over struikelpunten zoals scheefliggende tegels werden ook ingetekend. Al met al was het klaar in een paar weken. De binnen de wijk en de stad verantwoordelijke diensten konden vervolgens in een wip – kaart in de hand – verbeterplannen maken. Uitvoerders gingen direct aan de slag, dankzij de kaart was niemand de weg kwijt.

Louke Vissers: ‘Dit soort projecten, eenvoudig, snel resultaat, dat stimuleert de mensen in zo’n buurt. In Vleuten-De Meern woont het hoogste aantal ouderen van heel Utrecht. Belangrijk is bewegen, andere mensen zien, een praatje. Niet struikelen, even pauze op een bankje, oversteken. En zet bankjes niet recht naast elkaar, maar zó dat mensen elkaar kunnen aankijken. Dát betekent meer leefbaarheid, meer sociale cohesie.’

Overleg Utrechtse wijken

Het door de hele stad uitrollen van zo’n relatief klein maar belangrijk project moet kunnen lukken, denkt Louke Vissers. Elke vier weken zitten de wijkadviseurs uit alle Utrechtse wijken bij elkaar, en zij kunnen de wijk-preventie-ideeën met elkaar delen.

Totaal aantal ouderen in wijken

Vraag aan Louke Vissers: zijn hier voorbodes te vinden van buurtgewijs aandacht voor gezondheid, elders in de stad? Voorbodes van het ideaal dat preventieplannen moeten worden gemaakt samen met bewoners. Zoals UtrechtDB-lid Niek de Wit onlangs schreef in zijn **column** 7: 'Elkaar helpen bij gezond gedrag, en samen met de gemeente de buurt gezonder maken'. Hij denkt aan samen met bewoners opgestelde en uitgevoerde wijkakkoorden.

Preventie

Er zijn wel initiatieven richting 'sociaal gezonde' wijken, met aandacht voor gezondheidspreventie, zegt ze. Het voortouw ligt bij organisaties en netwerken zoals 'In de kern gezond', en 'Maximaal gezond'. In andere wijken kent Louke Vissers bijvoorbeeld 'Lunetten wil wel'. De meeste wijken kennen gezonde wijkallianties, organisaties zorg en welzijn die samen werken aan een gezonde wijkaanpak. Soms zijn daar ook bewonersorganisaties bij aangesloten, zoals 'In de kern gezond' bij de Gezonde Wijkalliantie Leidsche Rijn. 'Daar zou goed bij aangesloten kunnen worden met ideeën zoals van Niek de Wit. Laten we de handschoen oppakken', zegt ze.

Over 'haar' wijken: 'Er zijn intussen veel loop- en wandelgroepjes in Leidsche Rijn, we hebben hier veel groen en ruimte daarvoor. Ook in de rest van Utrecht neemt het lopen toe, de sportcoaches van Sport Utrecht en de wijkverpleegkundigen steken daarvoor de koppen bij elkaar: hoe haal je de mensen naar buiten, krijg je ze in beweging?'

UtrechtDB

UtrechtDB: wie, wat en hoe

De Utrecht Development Board werkt aan een verdere sociale, economische en stedelijke ontwikkeling van de stad Utrecht vanuit haar missie: 'verbinden, versnellen en verzilveren'. Ze doet dat via initiatieven rond debatten, lezingen, bijeenkomsten, netwerken en af en toe zoekt ze de publiciteit. Onder andere met open brieven. UtrechtDB gebruikt de netwerken van de leden, allen vrijwilligers met hart voor de stad. Lees de frequente columns van voorzitter Trude Maas en de 15 **UtrechtDB-leden** 7.

www.utrecht-db.nl | info@utrecht-db.nl

Wijkbureaus

In Leidsche Rijn wordt nog volop gebouwd. Niet alleen in het centrumgebied maar ook in aangrenzend Leeuwesteyn, tegen het Amsterdam-Rijnkanaal aan. Op het Wijkbureau aan het Brusselplein –boven de royale bibliotheek- hangen her en der plattegronden van de stadswijk, bestaand en in aanbouw. Ook de polder Rijnenburg valt onder het gebied Vleuten-De Meern en Leidsche Rijn, en kantorenwijk Papendorp. "Twaalf kilometer lang zijn we, van noord naar zuid hemelsbreed", wijst Louke Vissers aan.

Het Wijkbureau is bedoeld voor effectief tweerichtingverkeer. Naar het stadskantoor vliegen de adviezen over participatie. Zodat daar de collega's 'buurtkennis' verwerven bij het maken en uitvoeren van hun beleid, zoals Louke Vissers dat noemt. Tegelijkertijd stroomt er kennis van het stadskantoor de wijk in: het gemeentelijk beleid wordt voor en naar de buurt vertaald. Vanuit en naar het Wijkbureau lopen onzichtbare draden van en naar de enorme stadswijk en de oude kernen De Meern, Vleuten en Haarzuilens. Elk teamlid van het Wijkbureau onderhoudt contacten met een of meer buurten. Dat wil zeggen: met buurtorganisaties, verenigingen, actieve individuen, clubjes. En alle teamleden zijn betrokken bij initiatieven op allerlei gebied.

